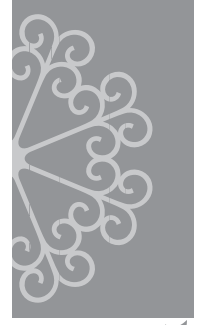

בית מדרש

528

בשבילי הפרשה

דברי רבונונו

דברי הימים

פרשת וישלח תשפ"ג

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	4:25
Brooklyn, NY	4:10
Chicago, IL	3:59
Houston, Texas	5:04
Johannesburg, S. Africa	6:34
Lakewood/Deal, NJ	4:13
London, UK	3:36
Los Angeles, CA	4:25
Manchester, UK	3:34
Monsey, NY	4:09
Montreal, Quebec	3:52
Passaic, NJ	4:10
Toronto, Ontario	4:22
Yerushalayim	4:00
Zurich, Switzerland	4:17

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

וישלח

עירוב תחומין

ויחן את פני העיר ודרשו בב"ר ע"ט ו' נכנס בע"ש עם דמדומי חמה מבעוד יום וקבע תחומין מבעוד יום הדא אמרת ששמר יעקב את השבת קודם שניתן.

וה"ע שבת ק"ח ע"ב עה"פ אז תתענג על ה' והאכלתיך נחלת יעקב אביך, וקאי על שמירת שבת, וזוכה לנחלת יעקב שירש את העולם שלא במדה. והוסיף ב"ר י"א ז' אברהם שאין כתוב בו שמירת שבת ירש את העולם במדה שנאמר קום התהלך בארץ וכו' אבל יעקב שכתוב בו שמי רת שבת שנאמר ויחן את פני העיר, נכנס בע"ש עם דמי דומי חמה מבעוד יום וקבע תחומין מבעוד יום, ירש את העולם שלא במדה שנאמר והיה זרעך כעפר הארץ.

וע"ש ביפה תואר שפי' דיוק המדרש מדכתיב פני העיר משמע שלא נכנס לעיר ואמאי מגלה לן קרא וע"כ משום תחום, ועוד פי' דיוק המדרש מדכתיב פני העיר ולא לפני העיר וע"כ לשון פני העיר הוא לשון תחום שנכנס לתוך תחום העיר.

וע"ע משך חכמה שפי' דיעקב שלמה מדתו תוך העיר ולא חנה רק פני העיר ולא הלך חוץ לתחום אף תוך העיר משום דאע"ג דלן בה הוואיל ולא שבת באויר מחיצות מבע"ל וזה שנכנס עם דמדומי חמה.

ויש לדון לפי יפה תואר דבאמת לא נכנס לעיר והיה מרוחק מהעיר יותר ממיל (ודלא כמשך חכמה) והרי היה יכול לקנות שבתיה בינו ובין העיר אפילו בלי פת ויוכל ליכנס לעיר, וכמבואר בשו"ע ת"ט י"א. ואפילו נימא דכ וונת המדרש כר"ע דתחום אלפים מה"ת הרי מ"מ הוכיח הרמב"ן בערויבין י"ז דלר"ע ג"כ מהני עירוב.

מיהו ע"ש ברמב"ן שפי' הטעם משום הלכה למשה מסיני ני או משום דחכמים סבורין כיון שדעתו בכאן ואמר תהא שבייתתי במקום פלוני עשאו ביתו ומשם אני קורא אל יצא איש ממקומו. אכן בא"ש פ"ז משבת כתב דמהני עירוב גם לר"ע כי מאחר שאסור מדרבנן לילך לצד השני והרי רצון התורה שיהיה לו ד' אלפים אמות לזו בשבת א"כ מעכשיו הרי הוא מותר לילך לצד השני ד' אלפים אמות. ואולי לפי דבריו י"ל דכ"ז אחר שאסור באמת מדרבנן אבל בימי יעקב אבינו אין עליו באמת איסור מדרבנן וא"כ עדיין שייך אצלו איסור מה"ת של תחומין לר"ע, ולכן לא עשה יעקב עירוב.

ביאר מרן המשגיח הגאון הרב ירוחם ליוואויץ זצלה"ה בשם רבו הסבא מקלם זצוק"ל: ודאי יעקב נהג כדין וכשורה כשהסתיר את דינה מעשו הרשע, והוא אף היה מחוייב על פי דין לסגור את דינה בתיבה. אולם יעקב אבינו, לרום מדרגתו ומעלתו, נתבע תביעה דקה כחוט השער רה ממש על כך שבפנימיות לבו לא היה לו מעט יותר צער על כך שהוא נאלץ למנוע את דינה בתו מאחיו. סגירת דלת התיבה הייתה בחוזק מעט יותר מדאי. על כך הייתה עליו טענה דקה מן הדקה שרק הבורא ית' יכול להרגיש בדקות זו. משום כך נענש יעקב ונגרם לו הצער הנורא בנפילתה של דינה בידי שכם.

כל כך מדקדק הקב"ה עם הצדקים "כחוט השערה".

דעת חכמה ומוסר

ואת אחד עשר ילדיו וגו' (לב,כג)

דינה היכן הייתה, נתנה בתיבה ונעל בפניה, שלא יתן בה עשו ער ניו. ולכן נענש יעקב, שמנעה מאחיו שמא תחזירנו למוטב, ונפלה ביד שכם (רש"י).

צריך ביאור, מה היה חטאו של יעקב בכך שלא רצה למסור את דינה בתו בידי עשו הרשע, הלא הוא עשה זאת כדין וכמצווה, שהרי כבר אמרו חז"ל (פסחים דף מט ע"ב) 'כל המשיא בתו לעם הארץ כאילו כופתה לפני אר', ואם כן למה נתבע יעקב ונענש על כך בצורת דינה בתו שנפלה בידי שכם?

כמה שלו והנושא בעול שלו עם כל אחד ואחד.

מכל רבבות הסיפורים אני אספר לכם סיפור אחד. לפני יותר מארבעים שנה היה פה ביישיבה בחור אמריקאי שסבל מאיזה מחלה ומחמת כך הוא היה צריך להתקלח הרבה פעמים, והוא לא יכל להתקלח בפנימיה של הישיבה כי היה צריך מקום יותר נקי. המשגיח והרבנית ע"ה הזמינו אותו להתקלח כל יום בביתם. כל יום הייתה מחכה לו על השולחן צלחת עם עוגיות. זה סיפור אחד מיני רבות.

אני זוכר מילדותי שאמא שלי ע"ה אמרה לי שידוע שרבי אהרן הוא הראשון שבא לבקר את מי שמאושפז בבית חולים. היה לו מה לעשות עם הזמן שלו, אבל הוא בא ראשון לבדוק מה קורה ומה שלום החולה. כך בכל צער וצער ובכל שמחה ושמחה. אם היו מקרים שלא היה מי שיגיע הוא היה מגיע לעשות לשני טוב בלב.

ימליץ טוב בעדנו ובעד כל הישיבה הקד'.
ת.נ.צ.ב.ה.

מרן המשגיח הגה"צ הרב אהרן דוד חדש זצלה"ה י"ז בכסלו תשפ"א

ליקוט מתוך דברי ההספד שנשא מרן המשגיח הגאון הרב בנימין פיר קל שליט"א בהלוויית מרן המשגיח הגאון הרב אהרן דוד זצלה"ה:

האהבה שהייתה לו לתלמי דים הביאה לכך שכל התוכחה שהוכיח נכנסה לליבו של אדם. הוא רצה לרומם את כולם. הוא לא ויתר על כל העניינים.

הנושא בעול עם חברו' שלו היה כבר מקדמת דנא. הסבא הראש הישיבה מרן רבי אליעזר יהודה, רבן של כל בני הגולה, היה מתייעץ עמו, וכן מרן שר התורה רבי חיים שמואלביץ ומרן רבי נחום ומרן ראש הישיבה רבי ביינוש ומרן ראש הישיבה רבי נתן צבי זכר צדיקים לברכה, כולם היו יושבים עמו שעות ומתייעצים על כל יחיד ויחיד. כולם היו מתייעצים עמו וקבלו את הד

דאגה לזולת ברוחניות ובגשמיות

ועד שמסר מרן המשגיח הגאון הרב אהרן חדש זצללה"ה
בשבוע פרשת וישלח תשע"ט

חוזר הוא שולח מנחה גדולה ע"י מלאכים, והמלאכים חוזרים ואומרים לו שעשיו ואר בע מאות איש באים לקראתו, והוא הוצרך להיערך למלחמה, כמו שכתוב:

" וירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ את העם אשר אתו ואת הצאן ואת הבקר והגמלים לשני מחנות, ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה ", ועומד ומתפלל "הצילני נא מיד אחי מיד עשיו", ועם כל זאת הוא נתבע על שהיה צריך לחשוב איך אפשר להציל את אחיו? שמא דינה הייתה יכולה להינשא לו ולהשפיע עליו.

איתא בגמ' בסנהדרין צט: ת"ר "והנפש אשר תעשה ביד רמה" זה מנשה בן חזקיה, שהיה יושב ודורש בהגדות של דופי, אמר וכי לא היה לו למשה לכתוב אלא "ואחות לוטן תמנע ותמנע הייתה פלגש לאליפז", והגמ' בהמשך אומרת עליו למ"ד מבזה תלמיד חכם עצמו אפיקורוס הוי, מגלה פנים בתורה כגון מאי? כגון מנשה בן חזקיה, וממשיכה הגמ' דאתן עלה מיהת אחות לוטן תמנע מאי היא? תמנע בת מלכים הואי דכתיב "אלוף לוטן אלוף תמנע" וכל אלוף מלכותא בלא תאגא היא, בעיא לאיגיורי באתה אצל אברהם יצחק ויע קב ולא קבלוה הלכה והייתה פילגש לאליפז בן עשו, אמרה מוטב תהא שפחה לאומה זו. וכתב רש"י: לבני אברהם יצחק ויעקב שהם יראי שמים... ולכן נעשית פילגש לאליפז שהיה מזרע יצחק, ולא תהא גבירה לאומה אחרת נפק מינה עמלק דצערניהו לישראל, מאי טעמא? דלא איבעי להו לרחקה, וכתב רש"י שהיה להם לגיירה.

גם לעניינים הרוחניים של אחיו.

דכתיב "וכי ימוך אחיך", הָדָא הוּא דְכָתִיב "רַשׁ וְאִישׁ תְּכַכֵּים נִפְגְּשׁוּ, עֲשִׂיר וְרַשׁ נִפְגְּ שׁו עֲשֵׂה כָלָם ה'". רַשׁ זֶהוּ רַשׁ בְּתוֹרָה, וְאִישׁ תְּכַכֵּים, זֶה שְׂשׁוֹנָה סֹדֵר או שְׁנֵי סֹדֵרִים. עֵמֶד רַשׁ עִם אִישׁ תְּכַכֵּים וְאָמַר לוֹ הַשְׁנִי פֶרֶק אֶחָד וְהַשְׁנֵהוּ, מְאִיר עֵינֵי שְׁנֵיהֶם ה', קִנּו הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא. עֲשִׂיר וְרַשׁ נִפְגְּשׁוּ, עֲשִׂיר בְּתוֹרָה רַשׁ בְּתוֹרָה, אָמַר אוֹתוֹ רַשׁ לְאוֹתוֹ עֲשִׂיר, הַשְׁנִי פֶרֶק אֶחָד, וְלֹא הַשְׁנֵהוּ, אָמַר לוֹ מַה אָנָּא בְּעֵי מִיִּתְב וּמִתְנִי יְתָךְ בְּמִשְׁקִין או בְּמֵאִימִתִּי קָרִי וּתְנִי עִם דְּכֻוֹתָךְ, עֲשֵׂה כָלָם ה', מִי שְׁעֲשֵׂה לְזֶה חֶכֶם יְכוּל לְעֲשׂוֹתוֹ טַפְשׁ וּמִי שְׁעֲשֵׂה לְזֶה טַפְשׁ יְכוּל לְעֲשׂוֹתוֹ חֶכֶם.

ובבראשית ל"ב כ"ג כתיב "ויקח את שתי נשיו וגו' ואת אחד עשר ילדיו וגו'". וברש"י: ודינה היכן היתה? נתנה בתיבה ונעל בפניה, שלא יתן בה עשו עינו, ולכך נענש יעקב שמ נעה מאחיו, שמא תחזירנו למוטב, ונפלה ביד שכם.

ובמדרש בראשית ע"ו אות ט': רב הונא בְּשֵׁם רַבִּי אֲבָא הִפְחֵן בְּרַדְלָא אָמַר, אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא "לְמַס מְרַעְהוּ חֶסֶד", מְנַעַת מְרַעַד חֶסֶד, מְנַעַת חֶסֶד מִן אַחוּךְ, דְּאֵלּוּ אֶתְנַסִּיבֵת לְגַבְרָא לֹא זְנִתָּה, לֹא בְקִשְׁתָּ לְהַשִּׁיֵּא לְמַהוּל הָרִי הִיא נְשֵׂאת לְעָרֵל, לֹא בְקִשְׁתָּ לְהַשִּׁיֵּא דְרַךְ הָתַר הָרִי נְשֵׂאת דְרַךְ אֶסוּר, הָדָא הוּא דְכָתִיב (בראשית לד, א) "וַתֵּצֵא דִינָה בַת לָאָה".

יעקב היה צריך לברוח ללבן מפני אחיו עשיו משום שאחיו מתנחם עליו להורגו, וכשהוא

בשערי תשובה שער ג' וחייב אדם לחשוב מחשבות להעלות עצות הגונות ומתוקנות לחבירו. וזה אחד מעיקרי דרכי גמילות חסד דים. שנאמר "שמון קטרת ישמח לב ומתק רעהו מעצת נפשו".

וכתב הגר"א במשלי "עצת נפש" פי' במה שחבירו מיעצו עצה טובה לנפשו.

במדרש רבה ויקרא ל"ד, א'. רַבִּי לְוִי בְּשֵׁם רַבִּי חֲמָא בַר רַבִּי חֲנִינָא אָמַר כ"ב פְּעָמִים כָּתִיב: אֲשִׁרִי, וּמְכַלֵּם לֹא נָטוּל אֶפּוֹכִי אֶלָּא זֶה, וּמֵאִי אֶפּוֹכִי נָטוּל בְּיוֹם רַעָה יְמַלְטוּהוּ ה', לְפִיכָךְ מִשֵּׁה מְזַהֵיר לְיִשְׂרָאֵל וְכִי יְמוּךְ אַחִיךְ.

ועוד שם ד': דָּבָר אַחֵר, רַשׁ, זֶה שֶׁהוּא רַשׁ בְּנִכְסִים. וְאִישׁ תְּכַכֵּים, זֶה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּפֶעַר לֵה, עֵמֶד רַשׁ עִם אִישׁ תְּכַכֵּים, אָמַר לוֹ תָן לִי מִצּוֹה, וְנָתַן לוֹ, מְאִיר עֵינֵי שְׁנֵיהֶם ה', זֶה קִנְיָה חֵיי שְׁעָה זֶה קִנְיָה חֵיי הָעוֹלָם הַבָּא. עֲשִׂיר וְרַשׁ, עֲשִׂיר זֶה שְׁעֲשִׂיר בְּנִכְסִים, וְרַשׁ זֶה שְׂרַשׁ בְּנִכְ סִים. עֵמֶד רַשׁ עִם הָעֲשִׂיר אָמַר לוֹ תָן לִי מִצּוֹה, וְלֹא נָתַן לוֹ, עֲשֵׂה כָלָם ה', מִי שְׁעֲשֵׂה זֶה עֵנִי יְכוּל לְעֲשׂוֹתוֹ עֲשִׂיר וּמִי שְׁעֲשֵׂה לְזֶה עֲשִׂיר יְכוּל לְעֲשׂוֹתוֹ עֵנִי, אָמַר הָעֲשִׂיר לְאוֹתוֹ הָעֵנִי יֵשׁ לְךָ יָדִים בְּרִיאוֹת וְכוּ' לְךָ לַעֲבוּד וְלַהֲרוּיַח כֶּסֶף, אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא דִיךְ שְׂלֵא נָתַתָּ לּוֹ מִשְׁלָךְ מְאוּמָה, אֶלָּא בְמָה שְׁנַתַּתִּי לוֹ אֶתְהָ מְכַנִּיס לוֹ עֵין רַעָה, לְפִיכָךְ "וְהוֹלִיד בֶּן וְאִין בְּיָדוֹ מְאוּמָה"....., לְפִיכָךְ מִשֵּׁה מְזַהֵיר אֶת יִשְׂרָאֵל "וְכִי יְמוּךְ אַחִיךְ".

כאן לומדים שאדם צריך לדאוג לצרכיו הגשמיים של אחיו ויש גם במדרש שצריך לדאוג

ובילקוט אות נ"ג כתיב: אהבת צדק – לצדק בריותך, ותשנא רשע - שנאת מלחייבן. מהו מחברך, מנח ועד אצלך עשרה דורות, ומכלם לא דברתי עם אחד מהם אלא עמך.

על נח נאמר בישיעה שהמבול נקרא על שמו "כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבר מי נח" בגלל שנח לא התפלל עליהם.

למדנו מכאן שכל אחד צריך לדאוג לנפש שלו ושל חברו ולהתפלל על עצמו ועל חברו כאברהם אבינו.

נו לבקש רחמים על הסדומים, מה כתיב תמן "חללה לך מעשית כדבר הזה להמית צדיק עם רשע והיה וגו'", אמר רבי אחא נשבעת ואמרתי שאין אתה מביא מבול לעולם, ומה אתה מער רים על השבועה, אתמהא, מבול של מים אין אתה מביא, מבול אש אתה מביא, אם כן לא יצאת ידי השבועה.

אמר רבי לוי "השפט כל הארץ לא יעשה משפט", אם עולם אתה מבקש אין דין, ואם דין אתה מבקש אין עולם, ומה אתה תופש הכל בתרין ראשין, אמר לו הקדוש ברוך הוא לא ברהם, "אהבת צדק ותשנא רשע וגו' מחברך",

ובבראשית רבה פ"ד אות י"ד "ואחות לוטן תמנע, ותמנע היתה פילגש וגו'", אמרה הואיל ואיני כדאי להנשא לו לאשה, אהא לו לשפחה. והרי הדברים קל וחמר, מה אם עשו הרשע שלא היה בידו אלא מצוה אחת, על ידי שהיה מכבד את אביו היו מלכיות ושלטונות רוצות להדבק לו, על אחת כמה וכמה שיהיו רוצין להדבק ביעקב אבינו הצדיק שקיים את כל התורה כלה.

רבי עזריה משם רבי אחא פתח "אהבת צדק ותשנא רשע וגו'... מחברך", רבי עזריה פתר קריה באברהם, בשעה שעמד אברהם אבי

The Vibe of a Torah Home

Harav Hagaon Meir Wahrsager Shlita

In this parashah, Yaakov sends malachim to greet Eisav, and he instructs them to give him this message: עם לבן גִּרְתִּי וְאֶחָר עַד עֵתָּה. Rashi cites Chazal's interpretation of the word גִּרְתִּי as an allusion to the Taryag mitzvos: עם לבן הרשע גרתי ותרי"ג מצוות שמרתי ולא למדתי ממעשיו הרעים. "I lived with Lavan," Yaakov was conveying to Eisav, "yet I kept the 613 mitzvos, and didn't learn from his bad deeds."

If Yaakov already said that he kept the 613 mitzvos, why did he have to add that he didn't learn from Lavan's bad deeds? If he kept the mitzvos, doesn't that mean he avoided doing aveiros?

Yaakov's two-part statement teaches us an important lesson. Yiddishkeit encompasses two areas: fulfilling the Taryag mitzvos, namely the obligations of the Shulchan Aruch, and living a Torah life. Even if you keep the 613 mitzvos, you need to ask yourself: Am I influenced by the bad deeds of Lavan and Eisav?

A person can keep all the mitzvos in a technical

sense, following the letter of the law, but still be influenced by the ways of the non-Jews in the spirit of how he lives his life.

I would like to explore this idea and examine how it is specifically apropos to Yaakov's role in building Klal Yisrael.

Yaakov Builds a Home

Yaakov was the last of the Avos, the last layer of the foundation of the Jewish people. While his primary middah was emes, and he was the pillar of Torah, his mission was to build the family of Klal Yisrael: to establish the twelve shevatim, to achieve מטתו שלמה, and to create a home filled with children who were pure and imbued with Torah values.

The Midrash (end of Pesichta to Eichah Rabbah) describes how, in the future, all the Avos and Imahos will argue before Hashem that Klal Yisrael are worthy of redemption. Yaakov's argument will

be that he suffered greatly to raise the family of Klal Yisrael, enduring tzaar gidul banim for most of his life.

Part of Yaakov's role, then, and the zechus he invoked to advocate on Klal Yisrael's behalf, was his effort to build the family of Klal Yisrael. The Gemara (Pesachim 88) notes that Avraham Avinu called the site of the Beis Hamikdash a har, Yitzchak called it a sadeh, and Yaakov called it a bayis. The final name, "Beis" Hamikdash, was named for Yaakov's bayis, which symbolized his bringing his relationship with Hashem into a house and building a Yiddishe home. That was Yaakov's avodah.

The second aspect Yaakov alluded to in his message to Eisav, that of not being influenced by Lavan's bad deeds, but rather living by the spirit of Torah, is particularly crucial when coming to build a home. In the beis midrash, we learn to keep the Taryag mitzvos. But the house is the place where we work to integrate the Torah into real life. And that transition can be challenging.

Some people are great at learning Torah in yeshiva, or in their study, but have a much harder time incorporating Torah in their day-to-day lives. That's the avodah of a bayis: to live a life of Torah, where the 613 mitzvos spill over into all areas of life.

The power of a Jewish home lies not only in the Taryag mitzvos that are kept there, but in the vibe and tone of the home. Parents can observe all the mitzvos meticulously, yet establish a spirit in the home that is antithetical to Torah values, because they are influenced by the surrounding society. Such a home won't produce Torah'dike people. It won't produce Shivtei Kah.

Not learning from Lavan's bad deeds was particularly necessary for Yaakov's avodah of building a bayis — and it's also one of the greatest challenges we face in galus.

The Hall, or the Hallway?

Let's consider two examples later in this parashah of how Yaakov ensured that the spirit of his home would be in line with Torah values.

When Yaakov finally meets Eisav, Eisav declares, "Yesh li rav, I have plenty." Yaakov replies, "Yesh li kol, I have everything." This represents a significant difference between the way a Yid views his earthly possessions and the way Eisav does. Eisav tries to amass as much as he can, to make as much noise and take up as much space as possible. His goal is to embrace this world, which he views as an end for itself. To him, it's not the prozdor, but the traklin.

Yaakov, however, sees what he has as sufficient for his needs: "I have everything." He sees no reason to amass possessions; instead, he tries to use what he does have in the best way possible. When he left small vessels behind, he didn't go buy more, but went back to retrieve them.

The emphasis on amassing more and more stuff, and spending more and more money, is not a Jewish thing. The Jewish approach is that even a person who has money doesn't spend as much as he can afford. He refrains from upgrading his lifestyle not only because he doesn't want to cause jealousy, but because he understands that you can't live in two worlds simultaneously.

When the atmosphere of a home revolves around materialism, that becomes the ikar, and the Taryag mitzvos become the tafel, and they slowly erode. But when the Torah and mitzvos are the ikar, and everything else is a tafel, then ruchniyus becomes the prevailing vibe in the home, and there's an effort to davka downgrade gashmiyus.

Are They "Our" Children?

Earlier in the parashah, when Yaakov meets Eisav, Eisav sees his huge camp and wonders, **מִי הַיְלָדִים אֲשֶׁר הֵנּוּ אֵלָיִם אֵת**, and Yaakov responds: **עַבְדְּךָ**. The Midrash (Tanna Dvei Eliyahu Zuta 19) notes that there was a subtext to this exchange. It was a continuation of the dialogue between Yaakov and Eisav regarding which world was primary, this one or the next. Eisav wanted Olam Hazehe, while Yaakov viewed Olam Hazehe as a corridor to get to Olam Haba, and he ceded the pleasures of this world to Eisav.

Now that Eisav saw Yaakov's family, he accused him of breaking the deal and taking Olam Hazehe

for himself. He viewed children as possessions, part of a life centered around this world, in which your children and possessions are there to bring you honor and nachas.

“You’re getting it wrong,” Yaakov answered. “These are the children that Hashem gave me. They’re not my chattel.”

The words אֲשֶׁר תָּנַן אֵלָיִם mean that these are the children that Hashem endowed me with — I’m a custodian. I don’t own my children, and they don’t exist to bring me nachas or accolades. They’re here so I can bring them up in the best way, for Hakadosh Baruch Hu.

This is another difference between Yaakov’s outlook and Eisav’s that relates to the spirit and

vibe of a home. Do the parents feel that the children owe them this or that, or that they are entitled to nachas? Or do they feel that their children are there for us to raise and help, as part of our job spreading kevod Shamayim?

We see, then, that the idea of ולא למדתי ממעשיו הרעים is just as important as Taryag mitzvos, if not more important. This is one of the greatest challenges of our generation, and we need to focus on it more. If we want to build true Yiddishe homes, we must place a tremendous emphasis on the vibe and mood of the home, ensuring that it is permeated with Torah values.

We should all be zocheh, like Yaakov Avinu, to have מטתו שלימה and to raise Shivtei Kah.

Gut Shabbos.